

Suç, Utanç ve Korku Dünya Görüşleri

Tanrıbilimsel Gözüyle Karşılaştırma

✉ Jayson Georges, www.HonorShame.com

✉ Ali Şimşek

Müjde bir elmas gibidir; birçok yönü vardır ama insanlar bir kerede sadece bir tarafını görebilir. Kutsal Kitap'ı okuyuşumuz ve Müjde'yi şekillendirmişimiz, kültürel bakış açımıza bağlıdır. Batılı Hristiyanlarda "bireysel suç veya masumiyet" kültürü hakim olduğundan dolayı Mesih'te kurtuluşun hukuki ve kişisel yönlerini vurgularlar. Ama Türkiye gibi çoğu kültürde günlük hayatı toplumsal utanç (kolektivizm) ve ruhsal korku (animizm) gerçekleri şekillendirir. Hamdolsun, İsa Mesih utanca izzet ve korkanlara ruhsal kudret sağlar. Aşağıdaki tablo kültürlerde suç, utanç ve korku değerlerine göre çeşitli teolojik kategorileri açıklamaktadır. Amaç her kültürden Hristiyanların Müjde'nin bütün yönlerini görüp duyurmalarını sağlamaktır.

Giriş: Başlangıç

	Suç	Utanç	Korku
Toplum, Cemaat	Bireyci	Toplumcu, Cemaatçi	Doğalcı
Varoluş sorusu	Cennete gideceğimden emin olmam için günahlarım nasıl affedilebilir?	Cemaatin saygın bir üyesi nasıl olabilirim?	Doğayı ve hayatı kontrol edecek güce nasıl ulaşabilirim?
Hristiyan teolojisi	Augustinusçu, Calvinici	Açık, Gelişmemiş ve işlenmemiş	Pentikostçu, Karizmatik
Temel mecaz	Mahkeme salonu (yasal)	Cemaat (ilişkisel)	Mücadele (militarist)
Başlıca alanlar	Batı (Avrupa, Kuzey Amerika)	Doğu (Orta Doğu, Asya)	Güney (Afrika, kabilesel)
Hristiyan geçmişi	Aileden (Kadim) Hristiyan	Sonradan Hristiyan	Yeni Hristiyan

Tanrı

	Suç	Utanç	Korku
Tanrı	Kanun koyucu & Yargıç (günahsız, mükemmel, adil)	Baba & Efendi (yüce, üstün, sadık)	Hükümdar & Yaradan (mutlak yetkili, aşkın)
Tanrı'nın kutsallığı	Ahlaki ölçütleri mutlak ölçüde yegane yerine getiren	Sınırsız, yüce ve bütün hürmete lâyık tek olan	Her şeyi yaratan ve her şeyin ve varlığın üstünde tek olan
Tanrı'nın mutlak yetkisi	Suçluları affeder ve kurtuluş sağlar	Fani alçakgönüllüleri yüceltir ve mağrurları alçaltır	Ruhsal baskıyı yener, dünyaya hükmeder
Tanrı'nın doğruluğu	Cezalandırıcı adalet	Antlaşmalarına sadakat	Evrensel kudret

Günah

	Suç	Utanç	Korku
Günah	Suç ve ilahi kanunları ihlal etmek	Sadakatsizlik ve isyan	Başkaldırı (gasp etmek) ve putperestlik
Günahkârlık	Tümünden yozlaşmışlık	Tümünden kabul edilemezlik	Tümünden savunmasız
İhlal etmek	Tanrı'nın kanunlarını ve adaletini	Tanrı'nın onurunu ve yüceliğini	Tanrı'nın kudretini ve otoritesini
Günahkârlar	Mahkûm olmuş	Reddedilmiş	Lanetlenmiş

Günahın sonuçları	Mahkûmiyet ve ceza	Utanç ve aşağılanma	Hüküm ve esaret
Günah duygusu	Pişmanlık	Değersizlik	Endişe
Günaha düşüş (Yar. 3)	Suçu başkasına atma	Örtülen çıplaklık	Korkuyla saklanmak
Kültürel çözümler	Haklı göstermek, itiraf etmek, tazmin etmek	Ört, kaç, terk et	Animizm, kara büyü
Sahte umut	Ahlak, iş, erdem ve hak	Kimlik, ilişkiler, isim	Dini törenler, bilgi
Eski Ahit yasası açıklar	Ahlaki düşüşümüzü	Kirlenmişliğimizi ve Tanrı'dan uzaklaştığımızı	Putperestliğimizi

İsa

	Suç	Utanç	Korku
Mesih	Günahlarımız yüzünden yerimize kurban olması	Aracımız ve kardeşimiz	Zafer kazanan ve özgür kılan
Beden alıp dünyaya gelmesi	İsa tam bir insan oldu günah borcumuzu ödemek için	Baba Tanrı'yı ve bizi yüceltmek için görkemini terk etti	Şeytan'ın bütün kötülüklerini yok etmek için
İsa'nın hayatı	Günahsız bir hayat sürdü	Murdarları iyileştirdi, dışlanmışlarla oturup kalktı, Yahudi olmayanlara kucak açtı	Cinleri kovdu, mucizeler, alametler ve harikalar yaptı
İsa'nın ölümü	Suçlarımızın cezasını yüklendi	Utancımızı silip Tanrı'yı onurlandırdı	Kötü ruhları ve şer güçleri yendi
Çarmıh	Tanrı'nın gazabını dindirir	Allah'ın hükmünü değiştirir	Allah'ın gücünü hakim kılar
Kefaret kuramı	Cezamızı yükledi	Tazmin; bedel ödedi (Anselm)	Ölümüyle zafer kazandı
İsa'nın dirilişi	Kurtuluşumuzu emniyet altına aldı	Utanç içindekilere ilahi onur kazandırdı	Şeytan'a ve ölüme karşı zafer kazandı

Kurtuluş

	Suç	Utanç	Korku
Kurtuluşun getirdiği	Masumiyet ve af	Onur ve şeref	Güç ve özgürlük
Etkin olduğu alan (kapsamı)	Öbür dünya	Bu dünya	Görünmeyen dünya
Tövbe	Sevapla doğruluk kazanmaya ve Tanrı'yı mükemmelliğimizi kanıtlayan iyi amellerle hoşnut etmeye çalışmaktan	Böbürlenmekten (durumunuzu iyileştirmek için kültürel sistemleri kullanmaya karşı direnin)	Putperestlikten (sahte güçleri ve sihirli dinsel törenleri terk edin)
Lütuf (yener)	Kötülüğü	Değersizlik duygusunu	Zayıflığı
Affetmek	Hataları affeder	Bozulmuş ilişkileri düzeltir	Hayatımızda Allah'a karşı olan engelleri, kaleleri yıkar
Tanrı'nın sağında	Kabul ve yakın ilişki	Prestij ve statü	Güç ve otorite
Barışmak, uzlaşmak (Tanrı'nın dışındakilerle)	Kendimizle (bedenimizle ve vicdanımızla)	İnsanlarla (aileyle, toplumla, cemaatle)	Yaratılışla (doğayla, ruhlarla)
Öğrencilik	İtaat	Sadakat	Teslimiyet
Kutsal Ruh	Hayat ve davranış rehberi	Üçlü Birlik'le paydaşlık	Mücadele için güç kaynağımız
Ahlak	Başkalarını sevmek	Başkalarını onurlandırmak	Başkalarını kutsamak
Emniyet (Güvence)	Kurtuldum mu? Ahlaki açıdan kabul edildim mi?	Doğru cemaatte miyim?	Karanlık güçleri yenecek güce sahip miyim?
Müjdebilim (Misyooloji)	Hakikatle yüzleşmek	Cemaatle yüzleşmek	Güçle yüzleşmek
Efeslilere Mektup	2:1-10	2:11-22	6:10-17

Müjdeleme Özeti

	Suç	Utanç	Korku
Tanrı'nın Niyeti (Planı)	Tanrı bizi seviyor ve bizim için harika bir planı var	Tanrı bizi onur ve yücelik çocukları olarak yarattı	Tanrı, Kutsal Ruh aracılığıyla bize sınırsız bir güç bahşediyor
İnsanın sorunu	Kişisel günahımız, bizimle Tanrı ve Tanrı'nın hayatımızla ilgili planı arasında bir engeldir	Sadakatsizliğimiz Tanrı'nın şerefini lekeliyor; böylece utanç içinde kalan öksüzler gibiyiz	Putperestliğimiz bizi ilahi kuvvetten ayırıyor ve bizi karanlığın laneti altına sokuyor
Mesih'in çözümü	İsa, kusursuz kurban olarak, Tanrı'nın günahlarımıza karşılık bize vereceği gazaplı cezayı yüklendi	Aracımız olarak İsa utancımızı yükledi, yücelik içinde ölümden dirildi ve Allah'ın yüce adını temize çıkardı	Tanrı'nın kudretine ve bereketlerine kavuşmamız için İsa ölümü ve bütün şer kuvvetlerini yendi
Kurtuluşa cevap	İsa'yı kişisel kurtarıcımız olarak kabul edin ve af dileyin; insani çabaya dayalı sevapçılıktan dönün	Tanrı'ya boyun eğin, kendinizi Tanrı'nın ailesinin bir evladı olarak kabul edin, dünyasal sahte şan ve şerefe sırt dönün.	Korunmak ve güç sahibi olmak için yalnızca İsa'ya güvenin; sihir, büyü ve senkretizmden vazgeçin

Özet

	Suç	Utanç	Korku
Mecaz	Mahkeme salonu	Cemaat	Muharebe
Tanrı	Kanun koyucu ve Yargıç	Baba ve Efendi	Hükümdar ve Yaradan
Günah	Yasayı ihlal	Sadakatsizlik	Putperestlik
Mesih	Kurban	Aracı	Muzaffer
Kurtuluş	Af	Onur, Şeref	Barış, Özgürlük
Müjdeleme	Hakikat	Cemaat, Toplum	Güç

e

To learn the culture type of your group, visit www.TheCultureTest.com.

Also, *The 3D Gospel: Ministry in Guilt, Shame, and Fear Cultures* is available at Amazon.com

HonorShame.com